

ročník I.

neděle 28. února 2021

Semily: Policie ČR bilancuje rok 2020 * Vzpomínka na etnologa Vladimíra Kristena
Mnichovo Hradiště: oprava Hendrychovy a Švermovy hrobky * **Nadace ČEZ Stromy**
Liberec: rekonstrukce Uranu a Liebiegova paláce * Kniha o Lánovech a České Lípě
Malíř Karel Liebscher * **Literární putování KVK: Bohdan Kaminský**

Zámek ve Svijanech

Region Liberec

Ctěný čtenáři!

Posteskl si některý z členů naší vlády, že boj proti kovidu už nemá svoji tvář. Zpočátku že jí byl plukovník Primula, ale teď že chybí.

Já však svoji autoritu mám.

Vládní činitelé nás zahrnují pavučinami informací, které vědět nepotřebujeme. Když chcete vědět, jestli si můžete jít zaběhat do Stromovky, z vlády to neví nikdo a odbydou vás mantrou frází.

Ale Dan Stach to ví. Když něco neví, přizná to a slíbí, že to dohledá. Dan Stach, redaktor České televize, nezakazuje, ale vysvětluje. A pokud jste slyšeli reportáž z přistání vozítka Perseverance na Marsu, měli jste pocit, že sledujete finále mistrovství světa v hokeji. Ten zápal pro věc, to nadšení! Já mám jasno – hrdinou pandemie je Daniel Stach. f.

turnov

Střípky z cest
výstava fotografií
Luboše Vránka

**Írán, Turecko,
Tenerife, Maroko
Itálie - Dolomity**

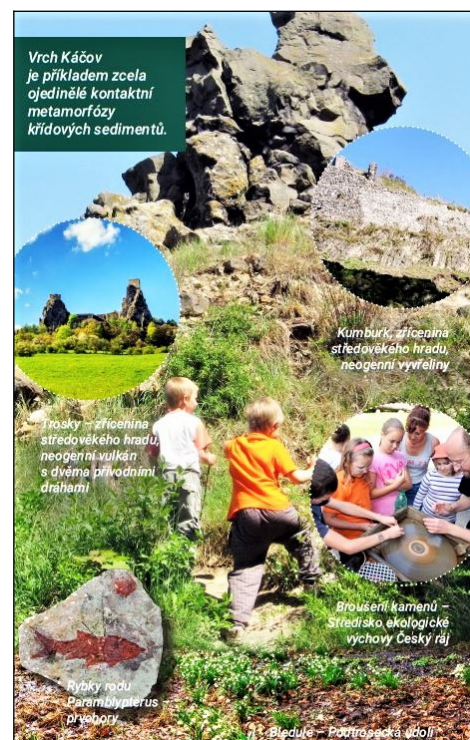
Výstava bude zahájena v hale nádraží v Turnově
3. 3. 2021 a potrvá do 4. 5. 2021
Výstavu pořádá fotoklub Safir Turnov za podpory fotostudia BJ

Výstavu pořádá fotoklub Safir Turnov
za podpory fotostudia BJ

*

Geoparky prezentují a interpretují 4,6 miliardy let starý příběh Země a procesů, které ji formovaly, s nimi spojené geologické a klimatické změny, a rovněž i vývoj života. Vycházejí z místního geologického dědictví a zaměřují se na jeho ochranu, vzdělávání, šetrné využívání území a na udržitelný rozvoj území. Geoparky rozšiřují povědomí veřejnosti o geologické minulosti formou geostezek a geologických expozic.

Geopark Český ráj nyní připravil (z financí MŽP) nový leták v češtině, který bude od března v informačních centrech v Českém ráji.

SVIJANY – Výstav Pivovaru Svijany, který je největším v Libereckém kraji, klesl loni kvůli koronavirové pandemii o osm procent na 651.415 hektolitřů. Kvůli covidu zavřely hospody, neuskutečnila také řada akcí, i sám pivovar musel v létě zrušit tradiční Slavnosti svijanského piva, na které v průměru chodilo kolem 10.000 lidí. Výroba baleného piva zůstala zhruba na úrovni roku 2019. Větší zájem byl o pětilitrové "party soudky", kterých se prodalo o 40 procent víc. Víc (o 45 %) se prodávaly malé sudy, které lidé kupovali domů, přednost jim ale víc než v minulosti dávali i hospodští.

Tři trestné činy ze čtyř objasněny. Státní policie v Semilech bilancovala rok 2020

Na území města Semily bylo v roce 2020 evidováno celkem 81 trestných činů. Z toho v 10 případech z prověřování vyšlo najevo, že se buď nejednalo o trestný čin, nebo se daný trestný čin nestal.

V 19 případech nebylo ve věci do současnosti rozhodnuto a nadále probíhá vyšetřování. Ve čtyřech případech byl spisový materiál postoupen na jiný útvar v rámci republiky.

V 11 případech se jednalo o krádež prostou nebo krádež vloupáním (v 8 případech známý pachatel), ve dvou případech o neoprávněné užívání cizí věci, v 6 případech o poškození cizí věci (2 známí pachatelé), ve třech případech o ublížení na zdraví, po dvou o výtržnictví a o loupež (pachatelé známi), jednou šlo o vydírání, čtyřikrát o podvod a také o maření úředního rozhodnutí a vykázaní, ve třech případech se řešilo neplacení výživného, dvě osoby byly přistiženy při řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu nebo řídily i přes vyslovený zákaz řízení motorových vozidel, také bylo odhaleno zatajení nálezu věci a neoprávněné držení platebního prostředku.

Objasněno bylo 36 případů ze 48 – tedy 75 procent.

Nově byly řešeny přestupky týkající se porušování vládních opatření v souvislosti s pandemií COVID-19. Těch bylo evidováno celkem 40.

Státní policisté řešili za uplynulé období v katastru města Semily celkem 83 přestupků týkající se drog. V 72 případech se jednalo o neoprávněné přechovávání malého množství omamné a psychotropní látky a v 8 případech se jednalo o pěstování rostlin. Ve třech případech šlo o řidiče, který řídil motorové vozidlo pod vlivem omamné a psychotropní látky.

V některých kauzách pomohly policii živé přenosy kamerové systému – třeba při loupeži v únoru 2020. Poškozený byl fyzicky napaden dvěma pachateli, kteří ho povalili na zem, několikrát udeřili do obličeje a prohledali ho. A to přímo v zorném poli jedné kamery z městského systému, díky ní policie oba pachatele na místě zadržela a přepadenému se dostalo okamžité pomoci.

Dalším případem „pro kameru“ bylo poškození zaparkovaných osobních vozidel a bankomatu. Toto se původně jevilo jako jednání dvou na sobě nezávislých pachatelů, ale právě pomocí kamerového systému bylo zjištěno, že tuto škodu na cizím majetku způsobila jedna osoba. O pár dní později, kdy už se proti pachateli vedlo trestní řízení, bylo ohlášeno další poškození zaparkovaných vozidel, tentokrát dokonce osmi! A další obdobné jednání tohoto pachatele bylo zjištěno i v jiném městě v Libereckém kraji. Jednání osoby eskalovalo až do nebezpečného vyhrožování, načež byl pachatel neprodleně zadržen a vzat do vazby, kde teď čeká na soud.

Bohužel i loni řešila policie případy podvodů spáchaných na seniorech. Ti často otevírají dveře svých bytů, z dobroty a ochoty si vpustí domů podvodníka. Takový podvodník obvykle dokáže velice dobře a přesvědčivě komunikovat, předstírá, že se jedná o technika nějaké společnosti nebo prodejce léků a rehabilitačních pomůcek. Odhalování takových pachatelů je velice náročné, jelikož jejich jednání je rychlé a často se nezdrží na místě činu ani pět minut. Tento problém řeší policie i letos a nejenom v Semilech.

Je to zajímavá zpráva, škoda jen, že páni policisté – autoři zprávy – ještě neobjevili kouzlo „odstavečku“. Toho jsem vás ovšem ušetřil!

Riegrova stezka v zimě

Český svět, 1911

KOŠŤÁLOV – Zastupitelstvo obce jmenovalo Milana Havlíka z Košťálova obecním kronikářem.

Dosavadní kronikářka Jana Kmínková na vlastní žádost ukončila činnost kronikářky sepsáním kroniky do roku 2019.

Loni 16. dubna zemřel téměř bez povšimnutí veřejnosti etnolog, archeolog a arabista PhDr. Vladimír Kristen CSc.

Vladimír Kristen, syn Václava Kristena a Ludmily, rozené Dolenské, se narodil 7. června 1950 v Jablonci nad Nisou.

Jeho otec Václav Kristen (*1924 v *Jablonci nad Nisou*), vyučený strojný zámečnick, se během okupace zapojil do ilegální činnosti komunistické mládeže. Matka Ludmila (*1927 v *Železném Brodě*) pracovala v Brodě v hotelu Cristal jako žehlířka. Po konci války byla zaměstnána v knihkupectví u svého bratra v Jablonci nad Nisou, v době, kdy bratr vykonával vojenskou základní službu, vedla obchod s knihami sama. V roce 1947 se Kristenovým narodila dcera a v roce 1950 syn Vladimír. Rodina byla levicově zaměřená, přesto pan Vladimír zdůrazňoval, že pěstovala kult sv. Františka z Assisi a přátelství k církvi Československé husitské, kde byl pokřtěn.

Rodinné prostředí Kristenových mělo velmi úzký vztah ke kultuře a historii. Z obou stran byli v rodině zastoupeni historici, matčini předci byli starým učitelským rodem usazeným v Bozkově a Semilech. Přímým předkem byl profesor Jan Dolenský (1859 v *Jesenném u Semil* – 1933 v *Praze*), autor popularizačních prací z přírodovědy a historie, redaktor časopisů pro mládež a překladatel z němčiny.

Z otcovy strany působil na mladého Vladimíra historik a archivář prof. Zdeněk Kristen (1902 v *Praze* – 1967 *tamtéž*). Jak Vladimír vzpomínal, největší vliv na něho měl strýc Jindřich Dolenský, který měl knihkupectví v Jablonci nad Nisou. Právě jeho knihovna, která čítala asi 20 tisíc svazků, formovala zájmy malého Vladimíra.

Po absolvování Střední všeobecně vzdělávací školy v Jablonci nad Nisou byl Vladimír přijat na FFUK na obor dějepis – archivnictví. Po úspěšném absolvování Filozofické fakulty pracoval v Ústavu pro Etnografii a folkloristiku ČSAV. Byl autorem více než čtyřiceti vědeckých prací a článků, které byly publikovány u nás i v zahraničí. Nezanedbatelnou část svého bádání věnoval regionu. Publikoval nejen metodologii, ale i výsledky terénního výzkumu polských a slovenských dělníků, který byl zrealizován na Jablonecku, Železnobrodsku a Tanvaldsku. Mezi další témata, kterými se zabýval, byly vývoj interiéru bydlení českého textilního dělnictva mezi světovými válkami nebo sklářství a masopustním zábavám sklářů na Železnobrodsku. Během svého života procestoval velkou část světa, setkal se s mnohými významnými lidmi. Do Železného Brodu se navrátil po dovršení důchodového věku. V rodišti své maminky byl v kontaktu především s komunitou věřících pravoslavné církve, kde v roce 2015 přijal křest, ale také s věřícími místní Jednoty bratrské. Byl

historik ze staré školy, který ke své práci nepotřeboval nutně techniku a spoléhal na své znalosti a znalosti z archivů. Vždy s nadšením dokázal vyprávět o historii a o svých cestách a setkáních. Byl to skromný, nenápadný člověk a vtipný společník. Vladimír Kristen zemřel po těžké nemoci 16. dubna 2020. Je pohřben v rodinné hrobce v Praze – Kunraticích.

Podrobnější článek věnovaný Vladimíru Kristenovi vyšel ve vlastivědném sborníku *Od Ještěda k Troskám* 4/2020.

/ David Řeřicha, Vlastivědné muzeum Železný Brod

železnobrodsko

PĚNČÍN – Místní spolek *Huť pro život* pořádá MASOPUST 2021, tentokrát alespoň obrazem. „Chceme všechny občany a příznivce potěšit touto akcí, aby bylo veseleji. Přijďte si prohlédnout naši výstavu fotografií z masopustů uplynulých ročníků. Určitě tam najdete sebe nebo své známé a mnozí teprve teď uvidí, kolik občanů v tradičních maskách se účastnilo. Výstava je na prostranství před kaplí v Huti a bude trvat asi čtrnáct dní,“ uvedla jménem Spolku *Huť pro život* Marie Halodová.

Karel Liebscher: Frýdštejn, 1880

rokytnicko

Ve **Františkově** v Krkonoších zazněla v neděli první klapka nového českého filmu *Poslední závod*. Drama z počátků lyžařského sportu – podle skutečné události – vzniká v produkční společnosti Punk Film, v režii Tomáše Hodana, který je zároveň autorem námětu a scénáře. Štáb se bude až do dubna přesouvat z Medvědí boudy, na Labskou boudu a pak Luční boudu. Film *Poslední závod* přiblíží legendární lyžařský závod, který se odehrál na hřebenech Krkonoš v roce 1913 a při němž zahynuli Bohumil Hanč a Václav Vrbata. Známý příběh doplní postava sportovce Emericha Ratha, kterou komunistická propaganda zcela vymazala. V hlavní roli Bohumila Hanče se představí Kryštof Hádek, další postavy historického příběhu ztvární Judit Bardos, Marek Adamczyk a Olda Kaiser.

Koproducentem filmu je mj. Česká televize, výrobu podpořil také Liberecký a Královéhradecký kraj, obce Benecko, Broumov, Hostinné a Špindlerův Mlýn.

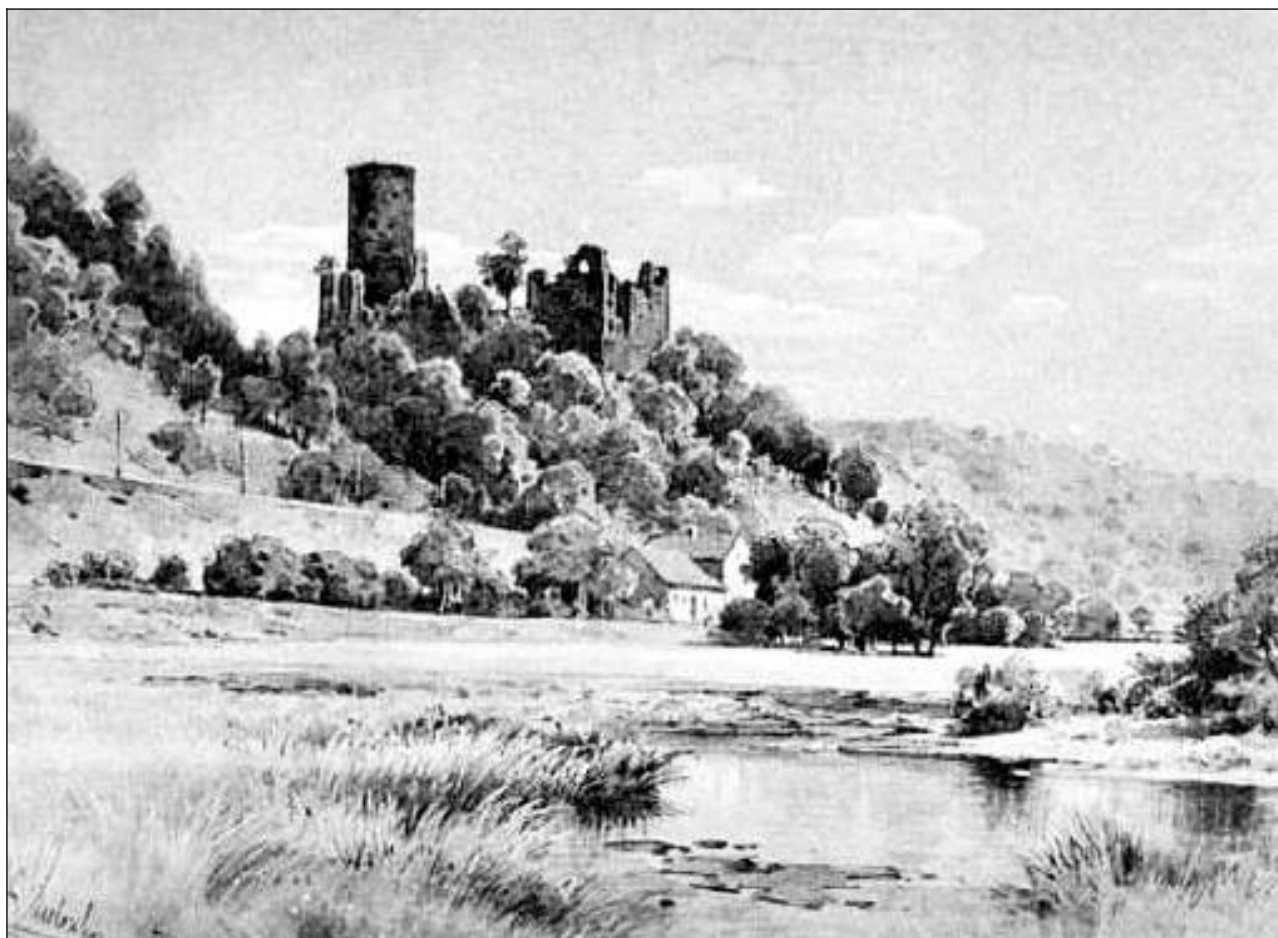
Světózor

mnichovo hradiště

Vloni se Mnichovu Hradišti podařilo získat krajskou dotaci na opravu interiéru hrobky rodin Hendrichovy a Švermovy (260 tisíc z celkových 491 tisíc korun), v níž vedle komunistického hrdiny Jana Švermy odpočívá několik hradišťských starostů. Do konce července tak proběhne restaurování a doplnění omítek, obnovení štukové výzdoby, úprava interiéru dle původního návrhu a důkladné

odvětrání hrobky, do níž roky zatékalo. Památka by měla být od 1. září při zvláštních příležitostech zpřístupněna veřejnosti.

/ Kamelot

Karel Liebscher: Zvířetice

jablonecko

SMRŽOVKA – U požáru roubené chalupy ve Smržovce v Okružní ulici zasahovalo v úterý po půl druhé odpoledne šest hasičských jednotek.

Velitel zásahu po příjezdu zajistil odpojení objektu od elektrické energie. Požární útok byl veden vnější i vnitřní zásahovou cestou, celkem byly nasazeny tři vodní proudy C a speciální vysokotlaké řezací a hasící zařízení CCS Cobra. Po lokalizaci události (14:39 hod.) byla s jeho pomocí

dohašována skrytá ohniska. Závěrečný průzkum termokamerou byl proveden v 16:30 hod, poté bylo místo písemně předáno majiteli. Vyšetřovatel příčin požáru stanovil předběžnou výši škody na 1, 5 milionu korun a uchráněné hodnoty na milion korun.

Zasahovaly profesionální hasiči z Tanvaldu a Jablonce n. N. a dobrovolní hasiči z Tanvaldu - Šumberka, ze Smržovky, Velkých Hamrů a Desné.

Byl to v týdnu druhý požár, v pondělí hořel rodinný dům v Hrubé Horce v Železném Brodě, podle ČTK byla tady škoda dvoumilionová.

Foto: HZS LK

jablonec

Vedení Jablonce nad Nisou chce projekt dopravního terminálu přesunout do příštího programovacího období, obává se, že do poloviny roku 2023 ho nestihne dokončit.

Rekonstrukce sedmipodlažní úřednické budovy Uran v Liberci si vyžádá asi 84 milionů korun. Obnovit potřebuje hlavně fasáda, práce by se měly dělat v příštím roce.

Uran, postavený v roce 1969 na třídě 1. máje, získalo město bezplatně od státu v roce 2005. Nyní má v rozlehlém objektu asi 150 zaměstnanců, základnu tam má městská policie, je tam i odbor sociální péče a registr vozidel. Kromě rekonstrukce přízemí v roce 2009 neprošel Uran v minulosti žádnou významnou opravou. Nebezpečný svému okolí je hlavně obvodový plášť. Kolem budovy je ochranné lešení, aby nic nespadlo z fasády na chodník, který vede k vlakovému nádraží.

Nová fasáda bude z pozinkovaného plechu, nahradí současné boletické panely. Dělat se bude i v zduchotechnika, elektroinstalace či ústřední topení. Podle primátora je projekt ve fázi dokončení dokumentace a začne se připravovat zakázka na hledání firmy, jež opravu provede. Částečná rekonstrukce Uranu by se měla stihnout do jednoho roku. Projektant očekává, že by se práce měly zvládnout za 37 týdnů.

*** Zastupitelé Liberce** v noci na pátek schválili záměr převést na Liberecký kraj ZOO a botanickou zahradu. Město by naopak mělo převzít dva domovy seniorů a azylový dům. Dležitě je slůvko záměr, tedy jakýsi mandát k jednání. Pokud se směna uskuteční bez dalších podmínek, Liberec ročně ušetří desítky milionů korun. ZOO má hodnotu přes půl miliardy, botanická zahrada asi poloviční. Město Liberec by mělo v případě uzavření směny naopak získat největší domov seniorů v kraji, který je ve Františkově. Jeho účetní hodnota je 400 milionů, domov seniorů ve Vratislavicích se skoro stovkou míst má hodnotu asi 110 milionů, azylový dům Speramus milionů šest.

Bývali tu četníci i galerie. Ted' liberecký Liebiegův palác hledá nový smysl své existence

Projekt Centra aktivního života v někdejší Liebiegově paláci představuje stavební úpravy a pořízení vybavení, které umožní smysluplnou náplň pro dlouhodobě nevyužívané rozsáhlé prostory.

Novorenesanční objekt by se po kompletní rekonstrukci měl stát místem setkávání lidí různého věku a různých sociálních skupin. Měl by nabídnout širší spektrum sociálních služeb a aktivní trávení volného času místním komunitám. Zvenčí se paláci navrátí jeho původní podoba. Nově vznikne velký sál, výtvarný ateliér s dílnou, výstavní prostory, počítačové a víceúčelové místnosti, dva tělocvičné sály a také zahradnický klub, který bude mít k dispozici keramickou pec a znovuobnovený skleník.

Nad prostorem garáží bude dětský koutek.

Nejnáročnějším zásahem bude rehabilitace přestropené zimní zahrady. Někdejší oranžerie, která byla dodnes nepřístupná, se změní na kavárnu, v altánu by mohly probíhat koncerty nebo svatby.

V objektu bude zajištěna bezbariérovost.

Součástí je také rekonstrukce parku s téměř 250 let starými stromy, které patří k nejstarším v Liberci.

Rekonstrukce paláce začala v srpnu a skončit by měla v dubnu 2022. Stavbu provádí Společnost pro Rekonstrukci Liebiegova paláce, kterou založily stavební firmy CL-Evans a Metrostav. Město Liberec za přestavbu paláce zaplatí 203,5 milionu korun. Většinu nákladů pokryjí evropské dotace, podíl radnice bude – pokud nenastanou komplikace – 38,8 milionu korun.

Novorenesanční palác v Kristiánově vznikl v letech 187-72 podle plánů Gustava Sacherse. Nechal ho postavit továrník Johann Liebieg, po jeho smrti ale přestala rodina objekt obývat a pronajímala ho. V minulosti palác využíval například i četnický pohotovostní oddíl.

Od roku 1953 sídlila v budově Oblastní galerie, která se roku 2014 přestěhovala do prostor zrekonstruovaných městských lázní.

Poskytují stín, slouží jako úkryt zvíře. **Přes 8 200 nových dřevin bylo vysazeno díky nadaci**

Nadace ČEZ Stromy loni podpořila 95 projektů výsadby po celé republice za 7,8 milionu korun. Pomáhá tak do české krajiny vracet původní odrůdy prostřednictvím alejí, stromořadí, obecních sadů a veřejných zahrad.

Od roku 2011, kdy byl grant poprvé vyhlášen, pak bylo díky němu vysazeno více než 100 tisíc stromů za bezmála 60 milionů korun. Loni nadace zaznamenala dokonce dvojnásobný meziroční nárůst počtu žádostí – 95 oproti 51 v roce 2019. Za zvýšeným zájmem stojí především úprava grantových pravidel – o příspěvek až 150 tisíc korun mohou od loňska kromě obcí žádat i různé organizace, spolky nebo školy. Nadace navíc kromě tradičních alejí a větrolamů začala podporovat také výsadbu v parcích, veřejných zahradách a dalších lokalitách.

Varta

Ačkoliv aleje a stromořadí stále mezi žádostmi převažují, objevují se i nové projekty. „Obce revitalizují své parky i náměstí, zastiňují dětská hřiště a odpočinková místa, nebo zakládají arboreta. Poptávka je také po obnově bývalých nebo založení nových obecních sadů. Prioritou grantu totiž zůstává výsadba v místě původních dřevin, tak aby stromy měly co nejlepší podmínky pro růst,“ uvedla ředitelka Nadace ČEZ Michaela Ziková.

Sázení stromků probíhá většinou formou společenské akce, kde se setkávají celé

rodiny. Loni situaci zkomplikovala vládní proticovidová opatření a některé obce se proto rozhodly výsadbu přesunout až na letošní jaro. Přesto se podařilo vysadit přes 8 200 kusů nových dřevin.

V loňském roce podpořila Nadace ČEZ 19 projektů za celkem 1,7 milionu korun, 16 v Ústeckém kraji a tři v Libereckém. Konkrétně v Libereckém kraji ve Vlastibořicích, Kvítkovicích a Geoparku Ralsko, kde si výsadbou původních odrůd připomenuli zaniklé obce, které zrušila komunistická armáda.

Ve Vlastibořicích bylo vysazeno pět stromů (buk lesní purpurea, javor klen brilliantissimum a lípa velkolistá), nová alej v Kvítkovicích pak čítá 180 ovocných stromů a původních keřů, příspěvek byl 42,6 tisíce korun. V Ralsku u zaniklé obce Dolní Novina přibýlo 30 stromů původních odrůd ze zaniklých obcí, nadace přispěla částkou přes 81 tisíc korun.

Příjem žádostí pro jarní výsadbu byl v pátek ukončen. V grantovém řízení je podporována zejména výsadba nebo obnova dřevin u veřejných budov, ve veřejně přístupných zahradách, parcích, liniových dřevin, dřevin podél vodotečí a návesních nádrží, remízků, sadů, zelených bariér proti větru a prachu, alejí, stromořadí a dalších hodnotných lokalit. Výsadba bude zahrnovat výsadbu místně původních druhů dřevin a jejich odrůd.

lidé, čtěte!

Nová kniha o Lánovech pro patrioty a zájemce o regionální historii Vrchlabska.

Počátkem prosince 2020 vydaly obecní úřady v Lánově a Dolním Lánově výpravnou barevnou publikaci o 392 stranách nazvanou *Lánov a Dolní Lánov aneb jak plynou dějiny v údolí Malého Labe*.

Na její přípravě se podílelo šest autorů z okruhu pracovníků a spolupracovníků Státního okresního archivu v Trutnově, mezi nimi i Jiří Louda z Krkonošského muzea ve Vrchlabí nebo Pavel Zahradník, vrchlabský rodák a současný trutnovský archivář. Publikace obsahuje 24 kapitol o historii všech tří lánovských katastrů (Horní, Prostřední i Dolní) od první písemné zmínky z roku 1359 až po současnost. Publikace vhodně doplňují fotografie Ctibora Košťála.

Čtenáře možná zaujme kapitola týkající se například vrchnostenské správy, jejímž autorem je historik Ladislav Svatoš. Další zajímavostí je popis průmyslu na území všech lánovských obcí, od mlýnů, přes papírny po textilky a bělidla, jejichž majiteli byly většinou významné vrchlabské podnikatelské rodiny, jako například Ehingerové, Böhmové, Löwitové, Grossmannové a další, včetně historických snímků, průmyslových vedut, map, pohlednic a přelepek.

Celá publikace pak obsahuje více než 400 historických i současných snímků z tuzemska i zahraničí. Kniha je k dostání na obou lánovských obecních úřadech nebo v lánovském infocentru za pouhých 350 Kč. Poutavá a historicky podrobná publikace by jistě neměla chybět v knihovně všech zájemců o regionální historii a milovníků Krkonoš.

/ Karolina Boková, PULS

Zpravodaj obcí Lánov

Pro tvorbu malíře Karla Liebschera byl typický výběr scenérií, harmonie, důraz na technickou dokonalost i propracovanost. Až mu to bylo kladeno za hřích proti modernímu malířství, ale nezacházel tak daleko, jako Bedřich Havránek, s jehož tvorbou jsem vás seznámil nedávno. Malíř volil pro své práce malý formát, a těch jeho několik rozměrnějších pláten mu dalo za pravdu.

Český krajinář a ilustrátor Karel Liebscher se narodil v rodině hospodářského úředníka Josefa Liebschera (1819 – 1877) a Marie rozené Fischerové (1816 – 1896). Nebudeme teď na chvíli věřit Wikipedii, ale matričnímu záznamu – ten říká, že na svět přišel 23. února 1851 v domě Vodičkova čp. 703 (v místě dnešního č. 704/36). Měl tři bratry, Josefa (*1847), Františka (1852 – 1935) a Adolfa (1857 – 1919 v Potštejně), František i Adolf byli také malíři.

Rodina se ráda a často stěhovala, v dokumentech od roku 1852 vidíme adresy: Jungmannova 18/3, Jeruzalémská 14 X Opletalova 31 (tady se narodil Adolf), Václavském nám 796/42 X Štěpánská (dnes je tu velký palác Komerční banky), Václavské náměstí 837/17, Štěpánská 619/28, v roce 1873 uvádějí adresu Staré město čp. 70, kde už jednou pobývali a kde se narodil Josef – dům stál zhruba před pivnicí U Rudolfiny. Nakonec zakotvili na Smíchově v dnešní Kroftově 341/16.

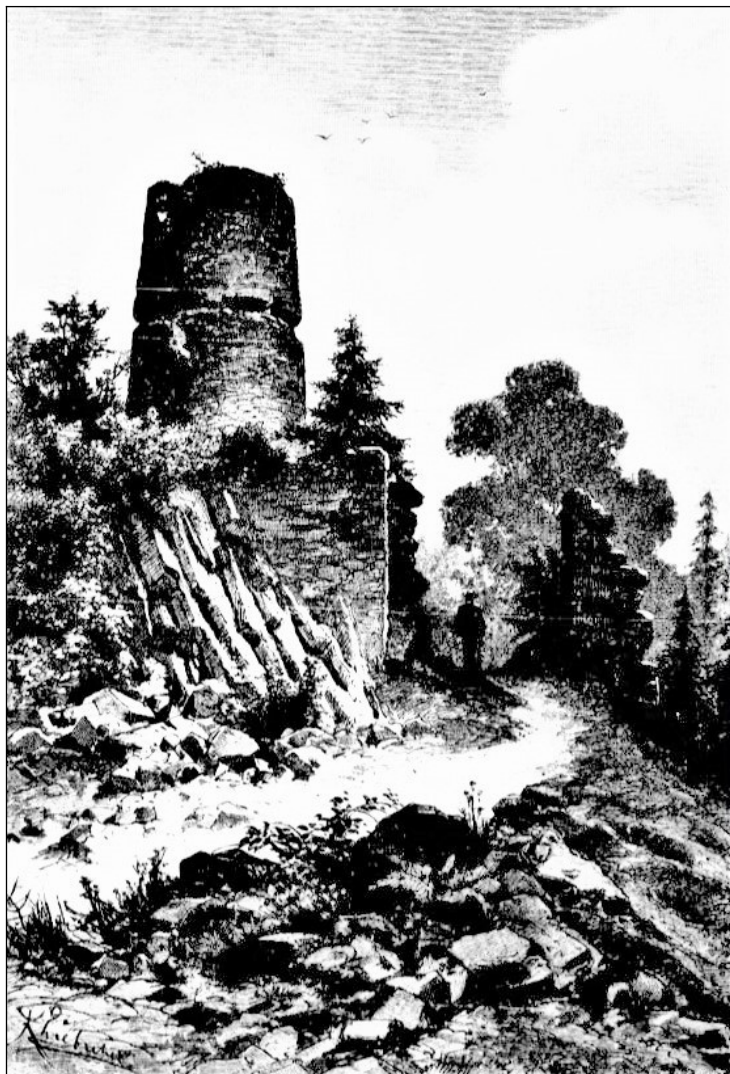
Karel Liebscher vystudoval reálku v Mladé Boleslavi, architekturu na pražské technice a jeho prvním zaměstnáním bylo místo asistenta stavebního odboru. Nepracoval ani rok a propukla u něj nervová porucha. Lékaři doporučili klid a lázně, pacient poslechl. Za pobytu v Lázních Jeseník, Kostelci nad Ohří, Táboře a Letinách studoval přírodu a začal se naplno věnovat krajinomalbě.

První ilustrace uveřejnil v roce 1879. Pak už mohl cestovat i po jižní Evropě, maloval například na Istrijském poloostrově a navštívil rovněž Bosnu a Hercegovinu.

Učitele přitom neměl vlastně žádného, vedl ho jen vlastní cit, aby nevýhodu trochu umenšil, několik měsíců roku 1883 studoval na vídeňské malířské akademii u prof. Eduarda P. von Lichtenfelsa.

V roce 1884 se oženil Emmou Procházkovou z Roudnice (*1854), měli tři dcery, dvojčata Zdenku a Ludmilu (později provdanou za historika Šimáka) a pak Miladu; té byl kmotrem fotograf Jindřich Eckert.

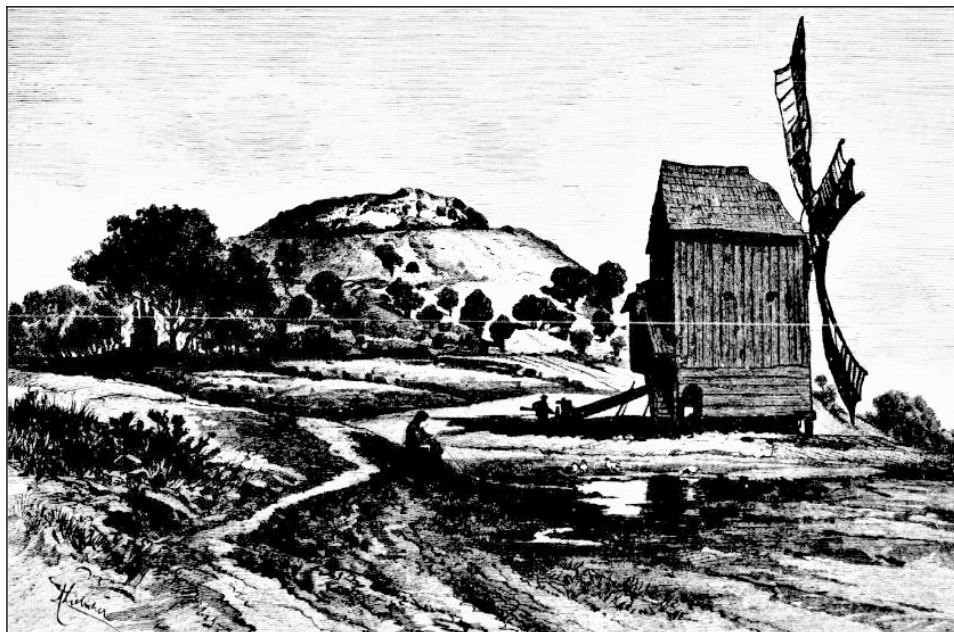

Roku 1885 vystavil kolekci 128 obrazů a studií na výstavě Krasoumné jednoty v Praze. Tématem jeho prací byly významné české památky – některé práce tu uvádím. V roce 1887 vystavoval v pražské Galerii Ruchu a založil soukromou malířskou školu. Liebscherova talentu využilo vydavatelství Jan Otto, které uveřejnilo řadu ilustrací v časopise *Zlatá Praha*, malíř ozdobil také cestopisy dr. Emila Holuba o jižní Africe, monumentální a nedokončené *Čechy a Sedláckovy Hradky a zámky české*. Prováděl výzdobu schodiště Městského muzea v Praze a v roce 1889 vystavoval v Kutné Hoře se svým bratrem Adolfem.

Kumburk, 1886

U příležitosti Jubilejní výstavy v Praze (1891) vytvořil s bratrem Adolfem a Vojtěchem Bartoňkem (1859 v Praze – 1908 tamtéž) imponantní diorama, zobrazující boj pražských studentů se Švédy na Karlově mostě v roce 1648. Vystaveno bylo v neogotickém pavilonu Klubu českých turistů, imitujícím zbořenou vyšehradskou bránu *Špička*. Do pavilonu přišlo přes 218 tisíc návštěvníků, pavilon byl po výstavě přemístěn z bubenečského výstaviště na vrchol Petřína, kde – doplněn bludištěm – stojí dodnes.

Veliš, 1886

Po narození dvojčat v roce 1885 zůstal Karel v bytě na Smíchově, ostatní rodina se různě rozestěhovala. V roce 1889 pak šli do Lipové 447/9, brzy do Žitné 562/10, poslední adresou (od roku 1895) byla Školská 693/28 (uvádím dnešní čísla).

Valdštejn

Český svět

Karel Liebscher zemřel doma 20. dubna 1906 na podceněný edém plic, pohřben byl na Olšanských hřbitovech (006-3-213).

Zdroje: Vilém Weitenweber, *Zlatá Praha*, 1885, *Zlatá Praha 1906*; Alois Rula, PPKP

JILEMNICE – Novým starostou Jilemnice se stal David Hlaváč (ODS). Nahradil Vladimíra Richtera (ODS), který byl v listopadu loňského roku zvolen do funkce krajského radního pro resort zdravotnictví v Libereckém kraji. Vladimír Richter zůstává i nadále členem rady města Jilemnice. David Hlaváč (*1975) je živnostník, místopředseda místního sdružení Jilemnice, členem ODS je od března 2011.

CHRASTAVA – Bezmála stovka hasičů bojovala v pátek po poledni s požárem výrobní haly průmyslového objektu v Chrastavě. Na místo bylo povoláno 21 profesionálních a dobrovolných jednotek, které společnými silami postupně zdolali požár. Vedené bylo 11 útočných vodních proudů ve 3 bojových úsecích. Lokalizace požáru nastala okolo půl šesté hodiny večerní. Šest jednotek hasičů pokračovalo v likvidačních pracích i přes noc. Policisté evakuovali zhruba stovku lidí. Z důvodu hrozby výbuchu nádrže s plynem byla zastavena také železniční doprava na trati Liberec – Chrastava. Laboratoř z Kamenice nenaměřila zvýšené koncentrace žádných jedovatých látek v ovzduší. Událost se obešla bez zranění.

Foto: FB Chrastava

Česká Lípa bude mít novou knihu o městě, vstřícnější k místním i přespolním čtenářům

Vydání nové knihy o městě v současné době připravuje Česká Lípa prostřednictvím svého Regionálního turistického informačního centra. Kniha s názvem *Česká Lípa zblízka* autorského kolektivu okolo Jaroslava Kocourka vyjde letos před začátkem hlavní turistické sezony.

„Před několika lety vydalo město nádhernou, obsáhlou publikaci o České Lípě. Ta je velmi reprezentativní, ale chápu, že ne každý po ní sáhne, přinejmenším kvůli tomu, jak je velká, těžká a také nákladná. Nyní jsme se vydali jiným směrem, abychom nabídku vhodně doplnili. Chtěli jsme, aby Česká Lípa měla novou knihu se zajímavým obsahem, která bude mít příjemný formát a bude cenově dostupná. Všechna tato kritéria kniha *Česká Lípa zblízka* splňuje,“ uvedl radní pro kulturu, sport a cestovní ruch Michal Prokop.

V knize se čtenáři dozvědí o historii města, o významných stavbách, svoji vlastní kapitolu v ní má například náměstí T. G. Masaryka, vodní hrad Lipý nebo augustiniánský klášter. V knize je také kapitola věnující se významné židovské komunitě, průmyslu nebo přírodě. Odborně na obsahu knihy spolupracoval místní historik Jaroslav Panáček a také Jiří Kratochvíl.

Kromě textů se čtenáři mohou těšit na spoustu fotografií, ať už historických, nebo nově nafocených. Fotografie jsou pak doplněny také kreslenými řezy některých významných objektů, jejichž autorem je architekt Jaroslav Staněk. Právě on je autorem kreslené části malované mapy města Česká Lípa. Původní město bylo vystavěno u vodního hradu Lipý při brodu přes řeku Ploučnici, kde existovala od 10. století malá rybářská osada. Území nynějšího města nebylo až do poloviny 13. století trvaleji obydleno. První písemná zmínka o zdejším osídlení pochází z roku 1263, je obsažena ve staré kupní listině.

O založení České Lípy se zasloužili Ronovci, zejména Jindřich z Lipé v letech 1305–19, o jeho rozvoj pak Berkové z Dubé.

Loni vyšla jiná publikace o České Lípě, konkrétně historický sborník Požár města Česká Lípa v roce 1820. Ten připravil Vlastivědný spolek Českolipska historický sborník, k dostání je za ne úplně malý peníz mj. v městském informačním centru nebo v muzeu.

objekty a osobnosti kraje

Provoz Krajské vědecké knihovny v Liberci je nyní omezen kvůli vládním opatřením. „Avšak i v této době se snažíme nabízet nové možnosti, jak být

Literární putování

Libereckým krajem

únor
2021

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

s námi a hlavně s literaturou ve spojení. Každý měsíc na této stránce zveřejníme tip na zajímavou literární procházku Libereckým krajem. Nechte se inspirovat a vydejte se s námi na cestu. Odkryjte stopy

zapomenutých spisovatelů našeho kraje a jejich dávno ztracené příběhy, vepsané do půdy a kamení našich hor,“ stojí na stránkách KVK. K textům o literátech se proklikáte takto:

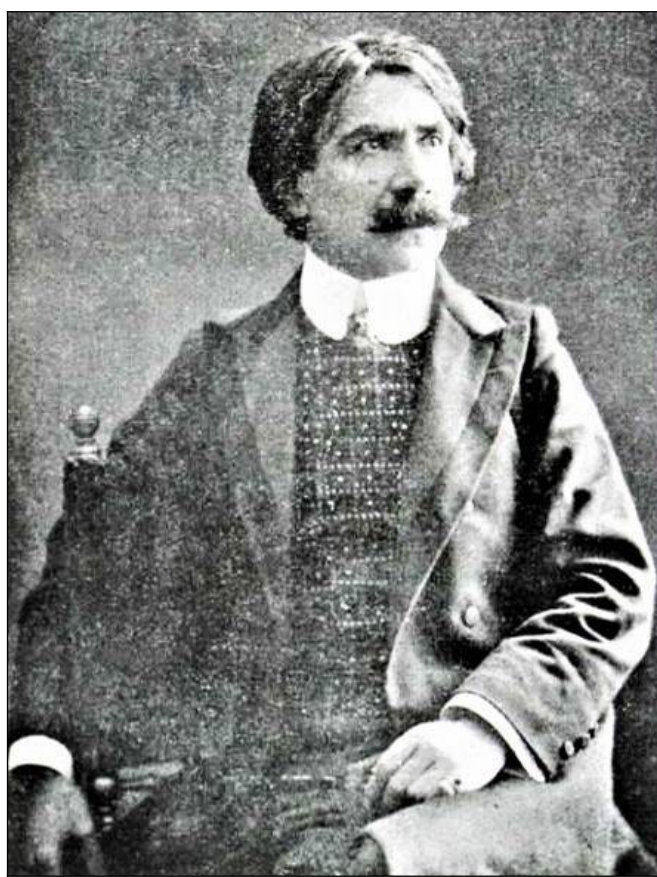
[kvkli](#) – [služby](#) – [regionální historie a literatura](#) – [literární putování libereckým krajem](#)

Na Sychrov za zámeckým řezbářem a básníkem Pojizeří

Únor se svou náladou hodí k návštěvě sychravě pustých polí v okolí Sychrova,

poblíž nějž se v osadě Husa narodil 23. února 1859 básník, nazývaný epigonem Vrchlického, Bohdan Kaminský, vlastním jménem Karel Bušek.

V jeho básních se totiž odráží tragika citového života – autorovy známosti končily brzkými úmrtími jeho milých. Básníkovým otcem byl autor řezbářské výzdoby zámku na Sychrově, Petr Bušek. Také Kaminský se po absolvování obecné školy v Radostíně vyučil řezbářem, studoval též na jednoroční průmyslové škole v Turnově, ale řemeslu se nevěnoval, propadl celou svou duší literatuře a můžeme jej směle označit za básníka Pojizeří. V rodné vsi Husa má dnes pamětní desku.

Regionu se cele týká Povídka ze Sychrova, ve skutečnosti až máchovsky tragická básnická skladba o společné sebevraždě dvou milenců, obsažená v knize Dvě povídky (1895) a sbírka básní Motivy ze Sychrova (1896). Ta je pásmem autorových vzpomínek na dětství

a rodinu, zámecký park, školu, výlety a další události. Kaminského poezie se může stát naším průvodcem nejen na Huse, Sychrově a jeho nejbližším okolí (alej Rohanka, Slavíkovské údolí, Radostín, Třtí, Zlatá Hvězda, Doubí, Ohrazenice, Vlastibořice, Přepře, Sedlejšovice, Lažany, Čtveřín, Podolí či Jivina), ale také směrem na Liberec a Ještěd, Sněžku, Trosky, Valdštejn, Hrubou Skálu a Skalní město, Hodkovice n. M., Malou Skálu a Frýdštejn, Turnov a Mnichovo Hradiště, Jizeru a Pojizeří, Světlou p. J. a Český Dub, Krkonoše, Jičín a Bělou, a dokonce Saské Švýcarsko.

Přijedeme-li na Sychrov vlakem, i tehdy se s touto tematikou u Kaminského setkáme. Např. v díle Nokturno (1895) nalezneme hlavního hrdinu v nejmenovaném menším městečku, z něhož vyjíždí vlakem s lístkem do Liberce, ale vystupuje „hned na třetí stanici, v městě, vzdáleném sotva dvě míle od místa, z něhož prchal...“ V povídkové sbírce Studie a povídky je povídka Rychlovlak, která se odehrává na turnovsko-liberecké dráze.

Bohdan Kaminský zemřel 13. července 1929 v Poděbradech a pohřben je na Vinohradském hřbitově. Hrob jeho rodičů a sourozenců je možné spatřit na hřbitově ve Vlastibořicích.

/ Marek Sekyra, KVK v Liberci

» Z humoristického průvodce po Praze « Vypravuje Bohdan Kaminský

Národní divadlo jest nejznamenitější stavbou toho druhu v Evropě, neboť jest od základů do střechy zbudováno ze samých krejcarů, kterými hlavně česká šlechta šmahem přispívala.

Budova ta po svém dohotovení zničena byla požárem, při němž rozkaceným Živlům za obět' padla i velkolepá akustika, již se prvotní stavba honosila. Divadlo po požáru bylo vystavěno znovu a slouží nyní jako nádherný útulek domácí dramatické produkci, která měrou povážlivou opanovala celý repertoár.

Z vlasteneckých kusů nejčastěji dávaných sluší uvést »Překvapení z rozvodu«, »Excelsior« a »Dáblovy pilulky«, kteréžto vlastenecké hry, čerpané ze staroslavných Českých dějin, jsou základními kameny moderní české literatury dramatické.

Z České literatury operní, poměrně ještě chudé, nejčastěji provozován jest

»Lohengrin« a něhyplný »Zvonek poustevníků« od domácího autora, který ze skromnosti nechce být jmenován. Ze skladatelův cizích, nejčastěji provozovaných, sluší uvést jakéhosi Karla Bendla, jehož divadelní správa všemožně protežuje. Na jevišti nalézá se proslulé a ohromné propadliště, které slouží k propadávání velmi talentovaných začátečníků i osvědčených už dramatikův. V nebezpečí ohně může jeviště okamžitě zaplaveno být vodou, což stává se při některých, schválně za tím účelem vystavených premiérách.

V meziaktích bývá delší přestávka, které možno užití buď k návštěvě buffetu, nebo také ku kritisování hry, herců, sousedů a sousedek, k nevinným poznámkám a klepům, rozhlížení se po ložích a sedadlech, nebo za okolností zvláště příznivých také k účinnému koketování. Kouření v divadle není dovoleno, rovněž i házení kukátek s hořených pater do přízemí, jakož i bavení se obecnstva hrou na rozličné nástroje hudební. Rovněž psův s sebou brát do divadla se nedovoluje z ohledů na to, že některá z těchto ušlechtilých zvířat stávají se nervosními při některých pohnutějších scénách opery.

Kdo má lístek na sedadlo a přijde pozdě, může jít buď zase na procházku, nebo se vztekem vzít za vděk místem k stání až do nejbližšího spadnutí opony. Oponu spouští či vytahovati libovolně není bez výjimky nikomu z obecnstva dovoleno, rovněž ne z parteru či loží nahlas ptáti se herce právě zaměstnaného na jevišti, kam půjde po divadle. Klobouky pánův ukládají se pod sedadla a jest záhodno po představení klobouk si opět vzít. Lístky vydávají se podle zvláštní sazby. Ceny jsou pevné a smlouvali jest zbytečno.

Zlatá Praha, 29.1.1892

Při poslední přestavbě a dostavbě zámku Sychrov do dnešní podoby byla na Huse postavena cihelna s kruhovou pecí pro výrobu cihlářského materiálu.

Na dokončování přestavby zámku se podíleli také různí řemeslníci z okolních obcí, z nichž zvláště vynikla umělecká řezbářská dílna Petr Bušek a synové. Firma původně sídlila v domě čp. 18 / FOTO u křižovatky ve vesnici. V tomto domě se narodil i Karel Bušek, řezbář a pozdější literát a překladatel, který publikoval pod pseudonymem

Bohdan Kaminský. Svůj tvůrčí život prožil převážně v Praze. (Na paměť jeho narození byla za 1. republiky obyvateli Husy sebrána potřebná částka peněz na pamětní desku, která ještě před II. světovou válkou byla zhotovena. Po ukrytí přes II. světovou válku a poválečné totality byla na konci 20. století instalována a slavnostně odhalena. Po krátké době však byla deska ukradena...)

Rodina Buškova přesídlila z čísla 18 do vily Fialka (čp. 17 - u silnice k Sychrovu),

kde žila i po ukončení činnosti firmy. Na počátku 20. století firma přesídlila do nového objektu s pozdější průmyslovou budovou (čp. 22 a 23), kterou Buškovi prodali na počátku 20. let 20. století novému majiteli. Firma Bušků, zejména synové Konstantin a Dominik, pracovala na dřevořezbách nejprve pro výzdoby šlechtických sídel, dále na tématech církevních pro kostely (oltáře, kříže, sochy svatých, rámy obrazů atd.) a naposledy dřevořezby s užitnou tematikou, jako bytové doplňky (předsíňové a stojanové věšáky, držáky na kartáče, rámy zrcadel a obrazů, servírovací doplňky a další sortiment.

Osada Husa (Obec Paceřice)

(Osada Husa je správně přiřčleněna k obci Paceřice, ORP Turnov, okr. Jablonec)

Romance.

Šlo děvčátko z lesa domů,
v tváři mělo plno teček,
achich, mělo samé pihy.
Potkal jest ji mysliveček.

Zastavil se, poláskoval,
náhodu si pěknou chvále.
“Ale, dívko, proč ty pihy?”
“Na slunci jsem byla stále.”

“Na sluníčko nesmíš chodit,
dívčím líčkám slunce škodí.”
A teď tedy každodenně
stínem háje s ní se vodí.

A jdou tmavým stínem lesa,
jdou jím hravě laškující, —
a když dívka z lesa vyjde,
místo pih má ruměn v líci.

Bohdan Kaminský.

A teď se podíváme na básníka úředně.

Narozen 23. února 1859 v Huse č. 18 jako Karel Václav Josef Bušek.

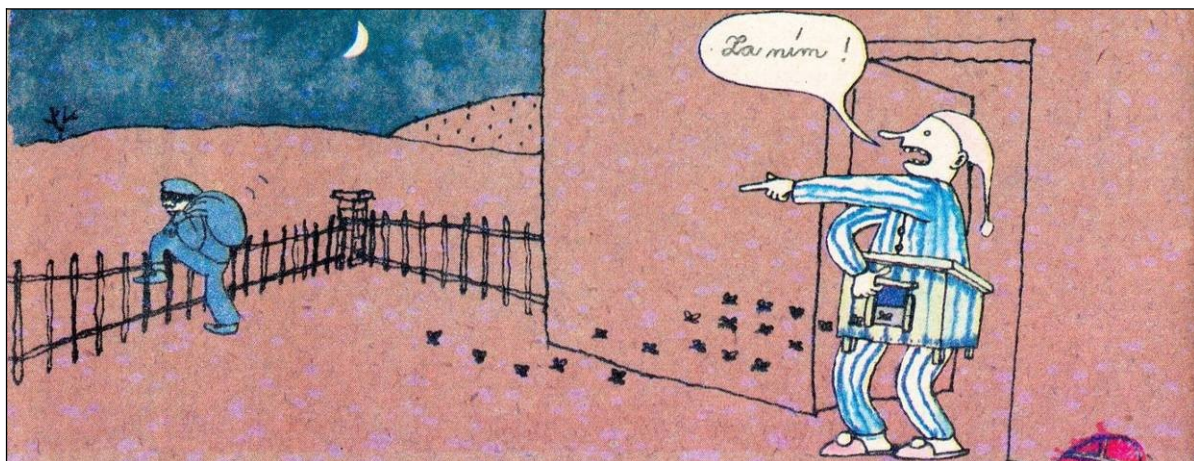
Otec: Petr Bušek, řezbář, syn Aloie B., dohlážete dílny zboží bavlnného na Smíchově, a Kláry Chládkové. Matka: Anna, dcera Jiřího Pečka/e, měšťana z Prahy, a Anny Štěrbové z Turnova.

Pražské pobytové přihlášky. 1891 Smíchov čp. 611 (dnes Zborovská 31 X Malátova 7); 1895 (do smrti): Kr. Vinohrady čp. 698 (dnes Rumunská 17).

Úmrtí: 13. července 1929 v Poděbradech v hotelu Praha (jako lázeňský host), zaopatřen nebyl, zemřel náhle, příčina: srdeční vada. Převoz mrtvoly povolen 14. 7., pohřeb v Praze 17. 7. /f.

Fotografie: Zlatá Praha (foto J. Langhans); Zlatá Praha (autor plastiky Karel Opatrný); Mapy Google; NPÚ; marvIn (Wikipedie); Paceřák; Správa pr. hřbitovů

hrdý okýnko

Eja Kulovaný

ve čtvrtek vychází nové sorry !

TROSEČNÍK – kulturně společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefik Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!